

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про затвердження переліку небезпечних речовин, заборонених
для застосування в Україні»

1. Мета

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку небезпечних речовин, заборонених для застосування в Україні» (далі – проєкт постанови) розроблений Міністерством охорони здоров'я України на виконання абзацу другого пункту 9 частини першої статті 7 розділу II Закону України «Про систему громадського здоров'я» та з метою приведення законодавства України у відповідність із стандартами законодавства держав-членів Європейського Союзу стосовно заборони виробництва і використання в роботі деяких небезпечних хімічних речовин.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

За даними Міжнародної організації праці щороку 2,4 млн людей у світі помирає від професійних захворювань, з яких захворювання органів кровообігу складає 31%, злоякісні новоутворення - 26%, хвороби дихальних шляхів - 17%.

В країнах Європейського союзу щороку виявляють 120 тис людей з онкологічними захворюваннями, зумовленими професійним впливом канцерогенів, що спричиняє 80 тис. смертей щороку.

Відповідно до Конвенції Міжнародної організації праці № 139 1974 року про боротьбу з небезпекою, спричиненою канцерогенними речовинами й агентами у виробничих умовах, що ратифікована Україною у 2010 році, кожна держава, що ратифікує зазначену Конвенцію, періодично визначає канцерогенні речовини й агенти, піддавання впливу яких у ході роботи є забороненим або підлягає затвердженню чи контролю, а також ті канцерогенні речовини й агенти, до яких застосовуються інші положення Конвенції.

На сьогодні в Європейському Союзі прийнято ряд Директив, які забороняють або обмежують використання в роботі канцерогенних речовин. В Україні відсутній перелік заборонених до використання в роботі канцерогенів, що є однією з причин високого рівня онкологічних захворювань в Україні - за даними Національного канцер-реєстру України загальна кількість осіб, які наприкінці 2021 р. перебували на обліку в онкологічних закладах України становить 1 077 865 людей.

Проєкт постанови розроблено на виконання абзацу другого пункту 9 частини першої статті 7 розділу II Закону України «Про систему громадського здоров'я» та на виконання підпункту 5 пункту 1351, пункту 1367 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106.

Проект постанови дозволить імплементувати Директиву Ради 98/24/ЄС від 7 квітня 1998 року про безпеку і захист здоров'я працівників від небезпеки, спричиненої хімічними речовинами на роботі (чотирнадцята окрема Директива у значенні статті 16 (1) Директиви 89/391/ЄЕС) в частині встановлення переліку заборонених до виробництва та використання в роботі небезпечних хімічних речовин, що в подальшому буде переглядатися та доповнюватися.

3. Основні положення проекту акта

Проектом постанови передбачено затвердження Переліку небезпечних хімічних речовин, виробництва і використання в роботі яких заборонено в Україні.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі акти:

Конституція України;

Кодекс законів про працю;

Закон України «Про охорону праці»;

Закон України «Про систему громадського здоров'я»;

Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»;

Закон України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту постанови не потребує додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект постанови потребує проведення публічних консультацій з громадськістю.

Проект постанови не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної, не потребує погодження із представниками всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування, Урядовим уповноваженим з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок, Уповноваженим із захисту державної мови. Проект постанови потребує погодження з уповноваженими представниками всеукраїнських профспілок, їх об'єднань та всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців.

Проект постанови не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Проект постанови потребує погодження з Міністерством економіки України, Міністерством фінансів України, Міністерством соціальної політики

України, Державною регулярною службою України, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Державною службою України з питань праці, Уповноваженим Верховної Ради з прав людини.

Проект постанови потребує здійснення юридичної експертизи в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект постанови містить норми, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції. Довідка щодо відповідності проекту постанови зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (*acquis EC*) додається.

У проекті постанови відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації. Проект постанови не стосується питань інформатизації, електронного урядування, формування і використання національних електронних інформаційних ресурсів, розвитку інформаційного суспільства, електронної демократії, надання адміністративних послуг або цифрового розвитку, тому не потребує проведення цифрової експертизи в Міністерстві цифрової трансформації України.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

Проект постанови потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Реалізація проекту постанови не матиме негативного впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави.

Реалізація проекту постанови не матиме впливу на окремі регіони.

Реалізація проекту постанови не матиме впливу на ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Реалізація проекту постанови матиме вплив на громадське здоров'я шляхом встановлення максимальних залишкових рівнів пестицидів у харчових продуктах і кормах рослинного та тваринного походження.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Населення	Позитивний	Прийняття проекту постанови сприятиме запобіганню шкідливого впливу хімічних речовин на стан здоров'я працівників в Україні.
Держава	Позитивний	Прийняття проекту постанови забезпечить здійснення на належному рівні контролю за безпекою та нешкідливістю для людини небезпечних факторів у робочому середовищі.

**Міністр
охорони здоров'я України**

Віктор ЛЯШКО

« ___ » _____ 2023 р.